

הלכות נשילת ידיים דה

מזו דוד המלך עליו השלום היה נוהר שלא לישן כל הלילה ששים נשימות רצופין⁹⁹ כדי שלא יטעום מעם מיתה רק היה מתנמנם כסוס עד חצות לילה¹⁰⁰ ובחצות לילה היה מתגבר כארי:

וי יש נוהגין לרוחץ פיהם שחרית¹⁰¹ מפני הרורים שבתוך הפה כדי לכרך את שם הגדול בקדושה ובמחרה¹⁰²:

יך אלו דברים שהן צריכין נשילה כמזם דוקא¹⁰³ ולא בכל מידי דמנקי¹⁰⁴ אבל א"צ לערות על ידיו ג' פעמים¹⁰⁵ אלו הן הקם מהמטה¹⁰⁶ והיוצא מבית הכסא¹⁰⁷ ובמית המרחץ והנטול צפרניו והחולץ מנעליו בידיו¹⁰⁸ והנוגע ברגליו והנוגע בגופו בידו והחופף ראשו והנוגע בכינה¹⁰⁹ והמשמש ממתו¹¹⁰ ומי שמפלה כליו אפילו לא נגע בכינה שלא מצא¹¹¹ והחולץ בין הקברות¹¹² ומי שנגע כמת אבל אם הלך אצל מת¹¹³ א"צ נשילה ומהו נהגו לנטול אפילו נכנס למת אחד¹¹⁴ והוא הרין המלוין אותו ומי שעשה אחת מכל אלו ולא נטל ידיו¹¹⁵ אם תלמוד חכם הוא תלמודו משתבח ואם אינו תלמוד חכם יוצא מדעתו:

יט המקין דם מהכתמים¹¹⁶ ולא נטל ידיו אח"כ מפחד ז' ימים ואינו יודע ממה מפחד המגלה שערו ולא נטל ידיו מפחד ג' ימים הנוטל צפרניו ולא נטל ידיו מפחד יום אחד:

כ הרוחץ פניו ולא נגבם יפה¹¹⁷ פניו מתבקעות או עולה בהם שחין ורפואתו לרוחץ הרבה במי תרדין:

כא רוחץ אדם פניו ותגליו ככל יום כשבל כבוד קונו¹¹⁸ שנאמר¹¹⁹ כי בצלם אלהים עשה את האדם:

ה דין כוונת הברכות ובו ג' סעיפים:

א צריך לבוין בברכות פירוש המילות שמוציא מפיו¹²⁰ וכשיזכיר השם יכוין פירוש קריאתו באלף דלת לשון אדנו"ת שהוא ארון הכל יכוין עור פירוש כתיבתו ביו"ד ה' לשון הוי"ה שהוא הית הוח ויהיה אבל במקום שגם כתיבתו הוא באלף דל"ת א"צ לבוין אלא שהוא ארון הכל:

נט שורע סעף פו. מ"א ס"ק מז. וראה הרת יחשע ב.

א.

ס ברבות ג. ב.

סא שורע סעף יז. אבדרהם דיני נפ"י הובא בב"י ס' ה.

כל בו ס' א ואחרת חיים הלכות נפ"י מוס"י לא בשם

ר אשר מלולל בספר המנהגות. רבינו מנח הלכות תפלה

פ"ז הל' וראה גם ספר המנהגים – חב"ד ע' ג ושי"ג.

סב ספר המנהגות שם. אבדרהם ואחרות חיים וכל בו

שם. רבינו מנח שם.

סג שורע סעף יח.

סד מ"א ס"ק יז. מרדכי פ"ה דברכות וע' לקמן ס' צו ס"ג.

סה מ"א ס"ק יח. סדר היום סדר כוונת נפ"י.

סו ע' קדושה בעקרית שבמפני למ"ב ב ס"א. קובץ אהלי

שם הל"ח ע' קלג.

סז ע' לקמן ס' קם ס"ז ושי"ג.

סח מ"א ס"ק יט. ודעינו אף אם אינן ממונפות, כדלקמן ס'

קבא כב"ז.

סט מחר"א. שורע שם. אבל ראה לקמן ס' צו ס"ג.

ע ראה גם סידור סדר ק"ש שעל המטה.

עא מ"א ס"ק כב.

עב מ"א ס"ק כ. תשובת מהר"ל סימן כג.

עג מ"א ס"ק כא.

עד מ"א שם.

עה אחרות חיים הלכות נשילת ידיים אות מ. שורע שם.

עו שורע סעף יט. פמח"ק קוב, א.

עז שורע סעף כ. שבת קלג, סע"ב. רש"י שם קלד רע"א.

עח שבת ג. ב ובש"י שם. מ"א ס"ק א. וע' לק"ש הפ"ז

ע' 279 בשו"ג. קובץ גידיות (ג). ח"י ע' מח.

עט בראשית מ. ו. וראה רש"י שבת שם.

סימן ה

א מור. שורע סעף א. וראה לקמן ס' קפה ס"ב – אם

ומרי מעקבת הדבונה.

ב ראה שהחידו"א פ"ד (עמ, רע"א). ספר המאמרים

מולקט ח"ד ע' ג ובע"ז 8. א"תק חפ"ז ע' מ.

ג מ"א ס"ק א.

הלכות נטילת ידים היו

כו

ב במקום שכתובת השם היא באלף דל"ת קורין הא' בחמף פתחי' כי כן הוא נקוד במקרא אבל במקום שכתובתו הוא כיו"ד ה' יש קורין הא' בשב"א כנקודת היו"ד מן שם הוי"ו בדרך הוא ויש קורין האלף בחמף פתחי' כנקודת האלף בשם אלף דל"ת: **ג** וכשזכיר שם אלקים יכוין שהוא תקף ואמין אשר לו היכולת בעליונים ובתחתונים:

ו דין ברכות אשר יצר ואלהי נשמה ופירושויו וכו' מ' סעיפים:

א אע"פ שמדינא הגמרא א"צ לברך ברכת אשר יצר אלא כשעשה צרכיו מ"מ נהנו העולם לברך בכל שחרית תיכף אחר ברכת על נטילת ידים כשעשה צרכיו יצר לפי שכלל יום נעשה האדם כריה חדשה¹ לכן שייך לברך בכל יום ויום אשר יצר את האדם בחכמה והרצוה להסתלק מהספק וזהר לעשות צרכיו תיכף ומיד אחר נטילת ידים שחרית² וכשיצא מבית הכסא יטול ידיו פעם שנית ויברך אשר יצר ויצא ידי חובתו בברכת אשר יצר זו אף אם היה מחוייב לברך אשר יצר על מה שנעשה כריה חדשה כי ברכה אחת עולה לכאן ולכאן ושכך שלא יברך ברכת על נטילת ידים עד לאחר נטילה שנית שנוטל אחר יציאתו מבית הכסא ובפרט אם צריך לנקבו שאז אסור לו לברך:

ב יש נוהגים כשמשכימין בבוקר ורוצים לילך תיכף ומיד לבית הכנסת להתפלל ממתניום³ לברך על נטילת ידים עד בואם לבית הכנסת ומסדרין ברכות על נטילת ידים עם שאר ברכות השחר מפני שעיקר תקנת נטילת ידים בשחר הוא כדי להתקדש ולטהר ידינו קודם עבודתנו⁴ כמו כהן שהיה מקדש ידיו קודם עבודתו וכיון שעיקר העבודה הוא להללו ולשבחו ולהתפלל לפניו לכן קודם התפלה שייך לברך על נטילת ידים שאם אין תפלה אין נטילת ידים:

ג כמה דברים אמורים כשהולכין לבית הכנסת תיכף אחר נטילת ידים⁵ ומתחילין מיד לסדר סדר הברכות אבל אסור להפסיק בין נטילה לברכה בלימוד או בשום תפלה⁶ וכל שכן בדברים אחרים ומי שרוצה להפסיק בינתיים כגון אלו שאומרים תהלים⁷ קודם התפלה וכן בנימי סליחות⁸ שאומרים סליחות קודם התהלה וזהר לברך על נטילת ידים בביתו תיכף אחר הנטילה:

ד לפיכך מה שנוהגים בנימי הסליחות ובימים נוראים שלאחר שמפסיקין באמירת הסליחות או באמירת תהלים ושאר דברים מתחילין לברך על נטילת ידים ואשר יצר

ד ב"ה, ח"א שם.
ה ראה תשובת נדר"ט מלוכלך סי' פג, הובא באלף ושא
סי' א, וראה די שאלו.
ו אור חוש בל"ל מה נוסחי הברכות הראשונות אות ד,
הובא באלף רבה סי' ב, לוח ארש (ח"א) אות ו, מ"א
שם.
ז מור, וראה ש"ע שם, סי' המאמרים מלוכלך ח"ד ע' ג,
לקו"ש חכ"ו ע' 14 חע" 54, קובץ ינד"ת (ג), ח"ו ע'
מה.
ח יזמ"א סעיף ב, דרכי משה, לנפש מעוף ב.
יא עמק הבריכה סדר ברכות השחר אות ו, הובא במ"א
סי' ג.
יב דרכי משה, מ"א סי' ו.

סימן ו
א כ"ה ברפ"ט ראשון ושבוע"ע המזכיר, ובת"י: דין ברכת
אשר יצר ואלהי נשמה [שהרי לא נחבאר כאן פירוש
הברכות].